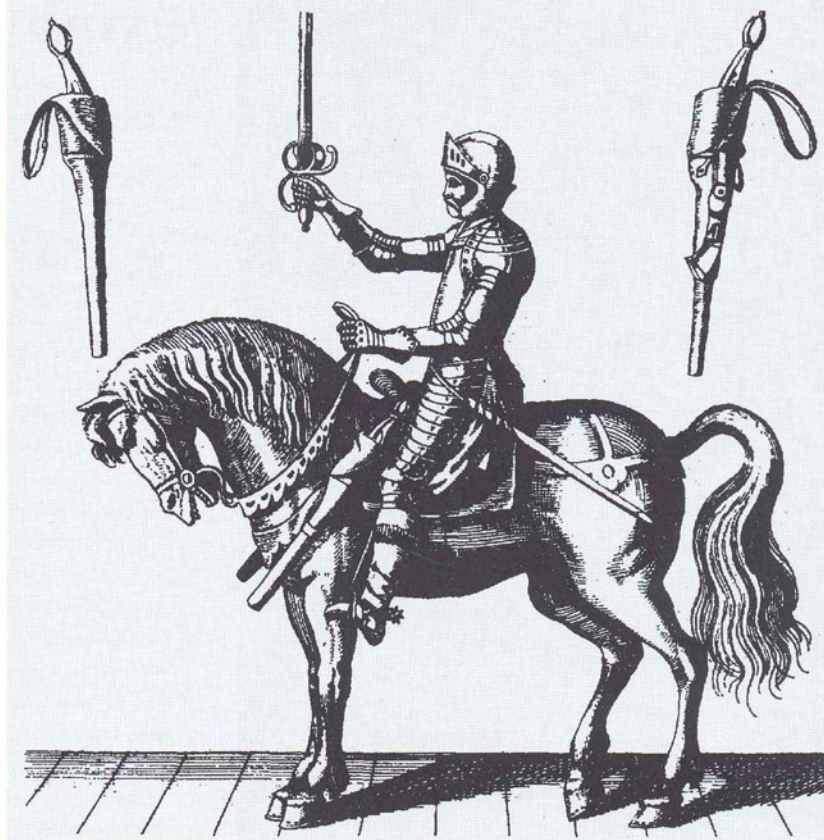

‘Middeleeuwse Ridder’ ontdekt

In 1954 toen er nog geen stadsarcheoloog was, nam de stadsarchivaris deze functie waar. Per slot van rekening is de archivaris de aangewezen man of vrouw die over ‘oud’ gaat.

Op 31 maart vond een van de belangrijkste gebeurtenissen plaats in zijn carrière als archivaris/archeoloog: bij grondwerkzaamheden in Plan-Zuid stiet een grondwerker in een kuil van ongeveer twee meter diep op een hard voorwerp. Dat bleek een vermolmd mahoniehouten kist te zijn, waarin zich een loden kist bevond van meer dan 2 meter lang, aan de benedenzijde 50 en aan de bovenzijde 80 cm. breed. De archivaris zag al snel dat het een doodskist was. Een bij de vondst geroepen loodgieter verklaarde na een grondige inspectie dat de kist door een knap vakman was dichtgesoldeerd en voor lucht en vocht geheel afgesloten. De inmiddels gearriveerde burgemeester Loeff wilde dat met de grootste omzichtigheid te werk zou worden gegaan, omdat hij vermoedde dat zich in de kist wellicht explosieven bevonden. Gelukkig kon de archivaris hem dat uit het hoofd praten. Na een half uur werk was de bovenkant door de loodgieter geopend. *Het Huisgezin*, voorloper van het *Brabants Dagblad*, meldde dat de spanning te snijden was toen de kist werd geopend en iedereen de hoed afzette. ‘In majestieus rust lag daar een geharnaste reus, bijna twee meter lang. De vizierklep van zijn harnas was over het hoofd gesloten. De handen lagen gekruist over het lichaam en maakten als het ware een beschermend gebaar over een erezwaard, dat over borst en buik lag. De voeten staken in bruinrood leren laarzen, die tot de knieën reikten. De wijdgeplooide broek was van groen fluweel. De wapenrok, die onder het zilveren kuras te voorschijn kwam, was van het warmste rood dat men zich denken kan. De handen waren gestoken in ijzer (of zilver) geschubde handschoenen’, aldus de krant.

Volgens de archivaris, de functie werd toen vervuld door de heer Pirenne, betrof het een generaal uit het leger van Frederik Hendrik. Besloten werd het stoffelijk overschot over te brengen naar het toenmalige Provinciaal Museum dat op dat moment gehuisvest was in de oude Sint Jacob aan de Bethaniestraat. Daar zou de kist met een glazen plaat worden afgedekt. Omdat men bevreesd was dat het lijk nu snel tot ontbinding zou overgaan werd het publiek in staat gesteld om op donderdagmiddag en -avond van de dode ridder afscheid te nemen.

B en W besloten voorts de commandant van het garnizoen te verzoeken een erewacht van vier officieren in groot tenue naast de kist waarin de dode generaal uit het leger van Frederik Hendrik lag, op te stellen. Op vrijdag 2 april is de generaal op Orthen begraven.

Het betrof hier een van de meest spectaculaire vondsten op het grondgebied

Een geharnaste kurassier uit begin zeventiende eeuw. Gravure uit *L'Art militaire à cheval*, 1616. Helaas zijn er geen foto's van de opgraving van de Bossche 'ridder' beschikbaar.

van 's-Hertogenbosch. Het is daarom zo jammer dat de vondst niet goed gedocumenteerd is. Betrof het werkelijk een generaal uit het leger van Frederik Hendrik? Is de kleding goed onderzocht, is de leeftijd vastgesteld van de 'ridder' en zijn er verder nog sporen gevonden in de grond? Mogelijk dat er bij opruimwerkzaamheden in de Bethaniestraat nog aantekeningen boven tafel komen.

Dat de krant over de vondst van een 'middeleeuwse ridder' sprak, zal te wijten zijn aan het geringe historisch besef bij de journalist, een verschijnsel dat zich vandaag de dag ook voordoet.

AV